

Секція: фінанси, гроші і кредит

Савицька Оксана Іванівна

аспірант кафедри фінансів

ДВНЗ «Українська академія банківської справи

Національного банку України»

м. Суми, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Міжнародні зв'язки відіграють велику роль у розвитку економіки будь-якої країни в цілому та регіону зокрема. Так зовнішньоекономічна діяльність регіону впливає на розвиток основних галузей виробництва, та на розширення товарообороту області, стимулює інтенсивність виробництва та інноваційний розвиток, що необхідний для підтримки конкурентоспроможності продукції. Детальний аналіз здійснення міжнародної діяльності регіону дозволяє визначити подальший напрямок у формуванні зовнішньоекономічної політики регіону та обрати стратегію розвитку регіону у експортно-імпортній діяльності. Проведемо аналіз стану зовнішньоекономічної діяльності Сумської області за останні роки (табл. 1).

Таблиця 1

Обсяги експортно-імпортних операцій за товарами та послугами Сумської області за 2007 – 2014 рр., млн. дол. США

Показник	Рік							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Зовнішньоторговельний оборот	1210,4	1661,5	1199	1325,8	1960,5	1938	1725,8	1386,3
Експорт товарів	682	913,4	711,8	746,5	1017,4	1122,1	924,7	738,6
Імпорт товарів	374,5	547,3	388,8	469,9	814,1	678,8	667,8	555,1
Сальдо торгівлі товарами	307,5	366,1	323	276,6	203,3	443,3	256,9	183,5

Експорт послуг	50,1	41,4	30	44,3	43,3	62,4	55,4	43,7
Імпорт послуг	103,8	159,4	68,4	65,1	85,7	74,7	77,9	48,9
Сальдо торгівлі послугами	-53,7	-118	-38,4	-20,8	-42,4	-12,3	-22,5	-5,2
Сукупне сальдо торговельного балансу	253,8	248,1	284,6	255,8	160,9	431	234,4	178,3

Джерело: побудовано автором на основі [1, с. 11-14; 2]

За даними таблиці 1 можемо зробити висновок, що протягом останні 8 років зовнішньоторговельний оборот зростав, за винятком 2013 – 2014 рр., де темпи зростання знизились на 10,1% та 19,7% відповідно. Основну частку у зовнішньоекономічній діяльності Сумської області займає експорт товарів, що становить майже 55% в середньому за останні 8 років. Середня частка імпорту товарів у Сумській області становить 36%. Використовуючи зазначені данні розрахуємо показники розвитку та збалансованості міжнародної торгівлі у Сумській області за 2007 – 2014 рр. (табл. 2).

Таблиця 2

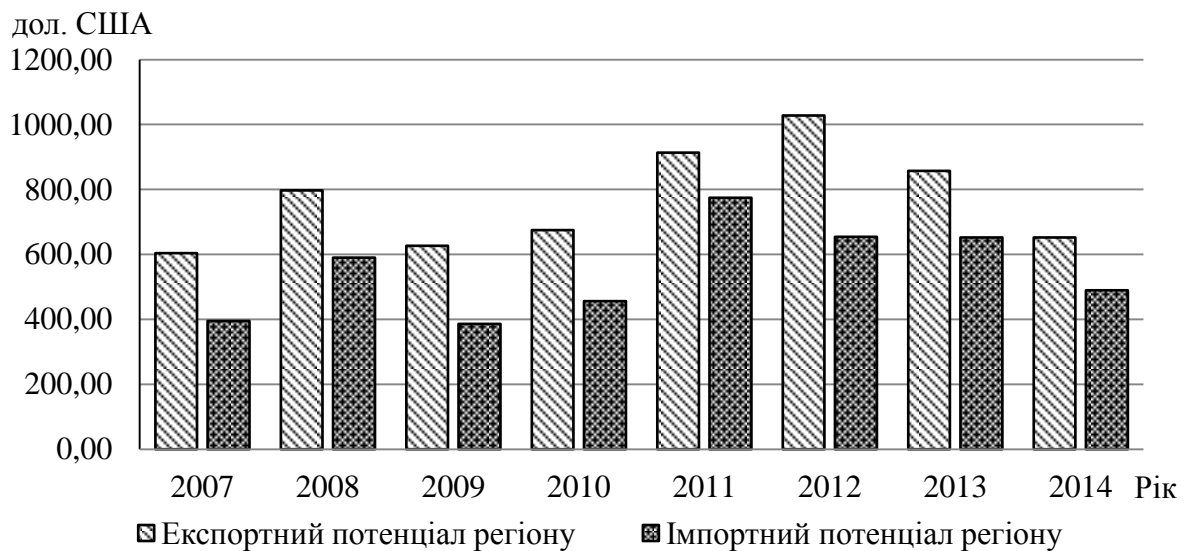
Показники рівня розвитку та збалансованості міжнародної торгівлі Сумської області за 2007 – 2014 рр.

Назва показника	Рік							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Експортна квота	29,96	31,02	35,99	34,23	36,89	37,96	29,27	28,89
Імпортна квота	19,57	22,96	22,18	23,16	31,30	24,15	22,28	21,70
Зовнішньоторговельна квота	24,77	26,99	29,08	28,69	34,10	31,06	25,77	25,30
Коефіцієнт покриття імпорту експортом	1,53	1,35	1,62	1,48	1,18	1,57	1,31	1,33
Коефіцієнт міжнародної конкурентоспроможності (рівновага торгівельних зв'язків)	0,21	0,15	0,24	0,19	0,08	0,22	0,14	0,14
Коефіцієнт еластичності зовнішньоторговельного обороту	0,99	1,09	1,08	0,99	1,19	0,91	0,83	0,98
Коефіцієнт випередження темпами росту регіонального експорту темпів росту ВРП	1,01	1,04	1,16	0,95	1,08	1,03	0,77	0,99

Джерело: побудовано автором на основі [1, с. 11- 14; 2; 3, с. 85; 4, с. 14]

За отриманими даними бачимо, що Сумська область є експортоорієнтованою, що підтверджується розрахунком експортно-імпортних квот. Що стосується коефіцієнтів, то в цілому протягом обраного періоду вони знаходяться у допустимому значенні та мали позитивну тенденцію до 2012 року. Загалом протягом 2013 року спостерігається спад у здійсненні експортно-імпортної діяльності Сумської області, що відображається у економічному зростанні регіону.

Приділимо увагу динаміці показників експортного та імпортного потенціалу Сумської області за обраний період (рис. 1).

Джерело: побудовано автором на основі [1, с. 11; 2; 3, с. 85]

Рисунок 1 – Динаміка експортно-імпортного потенціалу Сумської області за 2007 – 2014 рр.

Зазначені показники розраховуються на душу населення, а значить відображається вартісний вимір даних показників на одного жителя області. Так в середньому на кожного жителя Сумської області припадає 710,2 дол. США експортного та 500,1 дол. США імпортного товару та послуг.

Загалом Сумська область є експортоорієнтованою. Переважання експорту над загальною часткою імпорту у зовнішньоторговельному обороті регіону має позитивний вплив на його економічний розвиток.

Література

1. Зовнішня торгівля товарами та послугами Сумської області у 2012 році: Статистичний збірник / Державна служба статистики України Головне управління статистики у Сумській області. – Суми. – 2013. – 169 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність та платіжний баланс [Електронний ресурс] Головне управління статистики у Сумській області. – Режим доступу: <http://sumy.ukrstat.gov.ua/?menu=65&level=3>
3. Кремінь М. В. Фінансова статистика: навч. посіб. / В. М. Кремінь, О. І. Кремінь. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 368 с.
4. Растворцева С. Н. Внешнеэкономическая деятельность как фактор развития Российских регионов / С. Н. Растворцева, Е. Э. Колчинская. – Научные ведомости. – Серия История. Политология. Экономика. Информатика. – 2013. – №22 (165). – Выпуск 28/1. – С. 13 - 24.